

Projecte per a participar al premi “Transformem la societat”

Títol del projecte:

Mobilitat segura i sostenible

Breu descripció del projecte (Màxim 300 paraules o 20 línies)

El projecte es centra en tres eixos: (1) el foment de la mobilitat sostenible per arribar a l'escola (2) la pacificació de l'entorn escolar i (3) la conscienciació dels infants i les famílies sobre la mobilitat sostenible i segura. Els tres eixos es treballen duent a terme una sèrie d'accions promogudes des de la comissió mixta de mobilitat de l'escola. Per a donar resposta al primer eix es va iniciar la posada en marxa d'un servei d'acompanyament aprofitant les dues línies de bus urbà que tenen parada a prop de l'escola i que el curs 2020-2021 van utilitzar 22 infants. Pel que fa al segon eix les accions es centren en la demanda a l'ajuntament d'accions que proporcionin un entorn escolar pacificat. I finalment, el tercer eix es realitza a partir d'accions informatives a les famílies perquè facin un ús responsable del vehicle privat per accedir a l'entorn escolar, que passi per garantir la seguretat entorn a aquest. El projecte és un projecte continuista que es va iniciar al curs 2016/17. Tota la informació es pot trobar a la web de l'escola: <https://www.escolaitaca.cat/comissio-mobilitat-2020/>

Objectiu (Màxim 300 paraules o 20 línies)

L'objectiu principal és vetllar per garantir un entorn escolar segur i saludable per als infants al mateix temps que es consciencia als pares i familiars dels beneficis ambientals i de salut d'una mobilitat més sostenible. Per a dur-ho a terme ens centrem en els següents objectius específics:

- Organitzar i promoure un servei d'acompanyament en bus urbà per arribar a l'escola fent ús de dues línies de bus urbà existents.
- Informar conscienciar a les famílies a través de comunicats específics on es posi de manifest la responsabilitat individual i col·lectiva per garantir un entorn segur i saludable.
- Promoure que les famílies facin ús de formes de mobilitat més sostenible com el bus, la bicicleta o a peu. O bé que si la mobilitat és amb cotxe, s'aparqui de forma correcta als volants de l'escola.
- Promoure la implicació de l'ajuntament, tant la regidoria d'ensenyament com la de mobilitat, en la millora de l'entorn escolar pel que fa als seus accessos i a la regulació del trànsit a través d'instàncies i reunions amb els tècnics i regidors d'ambdós departaments.
- Reivindicar la porta oficial d'accés a l'escola, tant a l'Ajuntament com al Departament d'Ensenyament.
- Dissenyar, per al curs vinent, un projecte de Bicibus en el que els infants anirien a l'escola en bicicleta acompanyats per dos adults. Aquest ajudaria a fomentar encara més una mobilitat alternativa al vehicle privat per arribar a l'escola.

Valors clau del projecte

L'escola Ítaca de Manresa està situada a peu d'una carretera intermunicipal amb un carril per a cada sentit i on hi passen un important nombre de vehicles, de diferents tipologia cada dia com

ambulàncies, camions, cotxes etc. Fet que suposa una forta pressió de contaminació ambiental i acústica a l'entorn escolar, sobretot als patis escolars que estan situats a peu de carretera.

Des de la comissió mixta de mobilitat de l'escola vam creure important dur a terme una sèrie d'accions per revertir aquesta situació. Entre aquestes accions trobem els intents de diàleg amb la regidoria de mobilitat de l'ajuntament per tal de pacificar l'entorn escolar així com vetllar perquè les famílies facin un ús responsable del vehicle privat ens aquest entorn, evitant pràctiques que posen en perill la seguretat de tothom.

Una de les accions posades en marxa per tal de revertir en certa manera aquesta situació de contaminació de l'entorn escolar, i que ha tingut molt bona acollida i resposta per part de les famílies, ha estat el servei d'acompanyament amb monitor a dues línies del bus urbà de la ciutat, tant al matí com a la tarda. És una acció que mostra el ferm compromís de l'escola per fomentar una mobilitat sostenible i alternativa al vehicle privat.

Amb aquest servei que s'ofereix des de l'escola els infants que en fan ús es veuen beneficiats en diferents aspectes ja que es treballen les relacions socials entre persones i amb la ciutat en la que viuen, es fomenta l'autonomia, la capacitat crítica i es combat l'individualisme. També aquesta manera de moure's els hi proporciona una anàlisi del seu entorn ampliant la capacitat espacial i el sentiment de pertinença al territori.

Paraules clau d'identificació del projecte

- Entorn escolar
- Sostenibilitat
- Mobilitat
- Inclusió
- Autonomia
- Seguretat
- Bus escolar

A qui va dirigit el projecte?

El projecte està especialment dirigit als infants de l'escola que són els usuaris del servei de bus acompanyat i que es beneficien de les millores de seguretat durant les entrades i sortides de l'escola.

També va dirigit, però, a les seves famílies per tal que canviïn els seus hàbits de mobilitat per a formes més respectuoses amb el medi ambient: bus, bicicleta i a peu. O que aparquin en lloc adequat si fan l'accés amb cotxe.

Col·laboradors*

Direcció Professorat Famílies Infants i joves Entitats
locals Administració pública Altres

Data inici: octubre del 2020

Data finalització: juny del 2021

Necessitats a les que dona resposta aquest projecte*

Aquest projecte cerca garantir la seguretat dels infants en les entrades i sortides del centre, aconseguint fer disminuir el nombre de cotxes a l'entorn escolar així com conductes perilloses associades a estacionaments inadequats i parades al mig de la carretera per part de les famílies que posen en perill la seguretat de tothom.

Proporciona un servei de monitoratge amb dues línies de bus urbà, per tant línies de bus que funcionen a nivell municipal i que tenen incloses parades properes a l'escola en les seves rutes, fomentant la mobilitat sostenible i del transport públic en l'àmbit urbà.

Aquest servei d'acompanyament en bus urbà ajuda a combatre l'absentisme escolar, ja que hi ha famílies amb menys recursos econòmics i socials i/o que viuen lluny del centre i ajuda en la conciliació familiar ja que proporciona a les famílies la seguretat i facilitat de saber que els seu fill/a arribarà segur i acompanyat a l'escola.

Aquest projecte posa un gra de sorra també en la necessitat de disminuir la contaminació atmosfèrica de les ciutats, en aquest cas Manresa, promoguda per la mobilitat amb vehicle privat. Ho fa amb accions puntuals i amb la conscienciació de les famílies i dels infants, que són les nostres generacions futures.

Aquestes accions a nivell local es veuen recolzades per estudis científics com BREATHE (<https://breathe.isglobal.org/>) en el qual es posa de manifest els efectes nocius que té en la infància l'exposició continuada a la contaminació ambiental i atmosfèrica. Els infants són més vulnerables a l'entorn que els adults degut a que el seus sistemes neurològic, immunològic i digestiu, entre d'altres, encara estan en formació.

Obstacles a vèncer*

Entre els obstacles a vèncer trobem:

La tendència de les famílies d'arribar al centre escolar en vehicle privat.

L'entorn de l'escola no prou adequat per tal que s'hi pugui accedir a peu o amb bicicleta de forma totalment segura. Com s'ha comentat, la ubicació del centre escolar, a tocar d'una carretera (amb dos carrils un per cada sentit) juntament amb unes voreres antigues i estretes, sense arbrat ni espais verds no proporciona una sensació de seguretat a les famílies. Es requereix poder pacificar l'entorn escolar peatonalitzant-lo.

Una notable mala praxis per part de moltes famílies que acompanyen als seus fills i filles a l'escola, ja que realitzen de forma repetida estacionaments inadequats i perillosos a l'entorn

d'aquesta; des d'aparcaments a sobre de la vorera, fins a actes com obrir el cotxe al mig de la carretera perquè el nen o nena salti la barana que limita la vorera amb la carretera i que està a tocar de la porta de l'escola, entre d'altres.

La passivitat per part de l'ajuntament davant de propostes i demandes reiterades des de la comissió mixta de mobilitat de l'escola per tal de dur a terme actuacions de millora que evitin aquesta mena d'actuacions i que garanteixin una pacificació i millora real de l'entorn escolar.

Concretament pel curs 20-21, degut a l'existència de la pandèmia de la COVID-19, i pel fet que el transport col·lectiu no semblava segur, no es van poder posar en marxa les dues línies de transport en bus. Només es va poder fer amb una d'elles.

Materials necessaris*

Cartelleria informativa que es penja a l'escola informant de l'existència del servei d'acompanyament en bus i informant de les zones d'aparcament per a transport privat més properes a l'escola.

La resta d'accions comunicatives es fan a través de correu electrònic i a través de la web de l'escola.

Respecte al servei d'acompanyament de bus urbà amb monitoratge es fa servir:

- Formulari de google per a fer les inscripcions on-line.
- Aplicació whats'app per a fer el seguiment diari de l'assistència dels infants.
- L'aplicació del menjador escolar amb la qual es fa el pagament del servei.

Persones necessàries*

Les persones que vetllen perquè les accions d'aquest projecte es portin a terme són mares i pares de l'escola que formen part de la comissió de mobilitat. Concretament són 5. També hi estan implicats el bidell de l'escola i una mestra representant de la direcció de l'escola.

Per al servei d'acompanyament en bus es necessiten dos monitors, un per a cada línia de bus per les quals hi ha servei.

Pressupost*

L'acció que necessita de més pressupost és la de l'acompanyament en bus. El cost és el dels monitors (11,21 €/h) + la seva targeta mensual de bus.

El 70 % del cost del servei el va pagar el Consell Comarcal del Bages durant el curs 2020-2021, la resta es va pagar entre les famílies usuàries i la pròpia AMPA, anomenada CAFI (Comunitat d'Adults i famílies de l'Ítaca) a l'escola Ítaca.

Raons per les que creieu que el vostre projecte es mereix guanyar (Màxim 300 paraules o 20 línies)

Aquest és un projecte que es mereix guanyar perquè pretén transformar la societat a partir de petits canvis i de la promoció de nous hàbits. Aquest projecte incideix en dos aspectes molt importants, la seguretat dels infants i la qualitat ambiental. A partir de promoure canvis en

l'entorn escolar i en els hàbits de les famílies es promouen valors tant importants com la seguretat individual i col·lectiva i l'activisme per a la millora de la qualitat de l'aire de les ciutats.

Aquest projecte treballa activament perquè les generacions del futur siguin més conscients de les implicacions ambientals i de seguretat que tenen les nostres accions del dia a dia i que si les canviem de forma responsable i sostenible podem aconseguir una millora col·lectiva molt gran.

Aquest projecte requereix d'una constància i un esforç important per part dels adults que el promouen i un reconeixement com aquest és un impuls per a continuar endavant per a poder portar a terme moltes accions més.

Som conscients que moltes escoles treballen amb aquests mateixos objectius i pensem que el fet de poder guanyar aquest premi ajudaria a que fossin moltes més les que s'animessin a promoure entorns escolars més segurs i més sostenibles.

Fitxers que s'adjuntaran: